

יששכר

חכו י"ל ר"ע את חלקי ו לחבר שוכי ע"ד (ר"ע) רעתיך (ירמיה ב') שהרע הפסוק שם במשלי ולעומת הוא בחי ע"ד מספר כל נ"י"ה ונמחק בסוד בלע ל נרמ (במלכים ב' - ד') ארומ, וגו' ויכי כאלכס מוח בסיר איש האלקים אל הסיר ויאמר רק לעס ; וככה יפלא מה זה עשה ק"ל"ה בסיר וזהו הענין ; ר"ל"ה בסוד חיסרך רעתיך ה ע"י שחן קמ"ה מספר ר"ל"ה ב"פ ע"ד בסוד בלע אז סם המוח וזהו ויאמר י"ר (מספר ר"ט) ולא היי הכפכי שחיקן ע"י קמ"ה כ"ל"ה (א) וע"י ב' שמות על ידן מזמן החורבן והגלות (אצות פ"ג - מ"ז) אם אין לנו שור רק התורה הזאת קמ"ה (השני שמה שאנו כנז') אין תורה (ח"ו לא התורה בגלות החל הזה) מוסיפין כה בפמליה של שטושין אז יש כה למעלה ו אז גם המליץ בעדם חשש על אור ילדך חשי שאחס ; לכס) וזהו אם אין חור"ה חזק בתורה ובמלותי כראוי ווח כ"ל מספר קמ"ה לפטול לא נעשה לסמוך בכה השמות על ידס גם בלי חיקון מעשיו קמח כנז'. ובהו י"ל"קמתי אני ן עבר" (שה"ש ב' - ב') דהנה דודי יודוי ל"י כנודע בספרים

רמו שדרשו חז"ל (סנהדרין) ה' רע לעצמו דהנה הוא חלק נצ"ח בחי משה והנה רצה צמו וזהו שלקח מק"ח ר"ע ת נצ"ח ונתהוה באמת ר"ע שהוא כחולק אחר השכינה ו אחד וזהו ר"ע היסר ע"ד להם משה אנו אין לנו אלא הזן גדול אח"ד היינו בחי

שאלו מחקרנה נכס"י אל דודה לשוב אליו יח"ש והנה לריכין אהערותא דלחמא ולא נסמוך על כונת המחמור לבד מ"ש בלדוד הי אורי וישעי בשמות העולים קמ"ה כחי בלחי חיקון מעשיו כלל שפ"ז יורמא אם אין חור"ה אין קמ"ה וזהו קמתי אני לפתוח לדודי כשאני מחפורר מקודם לפתוח פתח דתשובה לשוב אליו יח"ש אז ודודי חמ"ק עבר ע"י"ז הוא עושה החיקון בגבהי מרומים שמה בדין ע"י קמ"ה מספר ב' שמות ה"ל. והבן:

ו. כונת אל"ל שהוא חדש התשובה והנה בהארח"ל מרומ כונת החדש בפסוק (ישעי מ"ג - ע"ו) הנותן בים דרך וגו' ולהבין בפשוטו וע"ד עבודה ענין הנותן בים דרך לחדש התשובה הלא אדרבה נאמר בתורה (דברים ל' - י"ג) "ולא מעבר לים הוא" וכמשאל"ל חולס הנה יש דרך יבשה ודרך ים-והדרך דיבשה הוא דרך סלולה ומסוקלת להיות מעבר לרבים לגסוע וללכת ואם יטה מני הדרך חף מטע אז יפול חלילה בפחתים או בצורות ויכשל בקולים וצרכים שפ"פ השדה הסמוכה לדרך מכ"ש כמסילת הברזל אם יטה מטע כרי זה מסתכן ואין לו רק הדרך שסקלו לפניו בדיוק. אבל דרך אני בלע ים היינו דרך משל אם ראונו לגסוע מערעבט ליפו מוכרח לבוין רק המערה לכל ליפו מחו חפלו אבל דרך הליכת האניות לא אי הבה ואדרבה מוכרחים המה אנייה הקיפור להתרחק זה מהה בדרך הליכתם למען לא יפגשו זכ"י וחיכו זכ"י כנודע. וכן הוא נמשל דרך התורה תרי"ג מלות ומלות דרבנן בכל פרטיהם הוא דרך סלולה דיבשה מעבר לרבים אסור לסעות מני הדרך לשום אי מישראל לא תוסף עליו ולא חגרשו ממנו והעוטה ח"ו נופל בתי הפחתים חיוני עונשי מלקוח או מיחה וכרה כהררים החלום בשפעה. אבל דרך אני בלע ים הנה לא נלעוין הדרך בים אשר צו יאמר ליםע ודרכים הרבה לפניו ברותב הים שזריך לבוין להגיע למחח חפלו הוא העיר אשר יסע שמה ולא ילך בדרך ספינה חזירו כי אדרבה אם ילך לפעמים בדרך חזירו יסתכן ח"ו כאשר יפגשו זכ"י. וכן הוא דרך התשובה כי הראשונים ז"ל לז דוקא שק ותענית וסגופים ולעומתם תלמידי הבעש"ט הקדוש ז"ל ז"ע לז העיקר לחקן בלע נשצר ובשמחה וברובי חורה ותפלה מלות ומע"ט ושלא להחליט הדעת והגוף ע"י סיגופי התעניות. חולם למסקנא אין בדינו בזה לומר כלל גדול לרבים לכל הרואה לשוב בתשובה שיחנכו בדרך הזה דוקא היינו שיהי הדרך לכל הבעלי תשובה יחדיו רק לכל אי ואי כפי מה שהוא אדם, למשל אם נבצר חיל הוא דמאי לעורי נפשי בסיוגופים ותעניות אז בולאי קדוש יאמר לו בתשובה המשקל, ואם חלש הוא או בעל ע"ב אז ההכרח אדרבה להחנכו לעבוד את הי בשמחה לחזק דעתו וכן יש אי שתקנתו רק להכריח בתורה כשאחז"ל בצע"ת (מד"ר קדושים) רגיל ללמוד דף אי ילמוד שנים, וככונות התפלה כפי כמו וכן לפעיר תקנתו בצרון ה"דקה וכיואל בחיקון המדות אין שיעור

הוא
הוא
הוא

שער

וערך דרכי התשובה ובפרט שזריך התשובה בחיקון ההפכיי בלחה ענין הי העבירה שטעה וכמבואר בספרי הקדושים כמה מיני סמני חרופה נאפש לכל אי כפי לרכו פ"כ ל"ש לומר בזה דרך תשובה בכלל מדוייק לכל אי יחדיו (כמו דרך יבשה שהם מלות התורה שלכ"ה ניתנו בשוה) והיינו כמו הספינות אם ילכו בדרך חזירו יסתכן וישצר ספינות ככה הוא דרך התשובה אם ילך בדרך חזירו עוד יכשל ח"ו כי מה שהוא טוב לו לחולי הנפש וזה סכנת הנפש לחזירו כידוע רק שזריך להיות הכונה מכל אי רק לגסוע למערת חפלו לעשות נ"ר בלחה להבדיל יח"ש ולחקן נפשו כראון יולרו חבל הדרכים משונים זמ"ז ע"כ י"ל כינו חדש התשובה בפסוק הנותן ב"ים דרך כחי. והי יורנו דרך אמת לתקן הכל כראוי ונשמח כולנו בחיקון הגמור ב"ב:

ז. במסורה חכין ג' חכין לך הדרך" (דברים י"ח - ג') "חכין דגנס כי כן חכיו" (חללים ס"ה - ח') חכין לבס חקשיב אזיך" (שם ח' - י"ז), י"ל מרומ על אלו הימים ימי הרצון אלול ור"ה דהנה כי בסידור הארח"ל כונת אלול בסוד הפסוק הנותן בים דרך ותשובה נקראה ג"כ דרך כתי"ש (שם כ"ה - ח') יורה הטאים בדרך וכו'. וכן ודרך"ה תשובה הורית והנה חפלותיו צימי הרצון והימים הנוראים כבר כתבו בשם רבינו הקדוש אור עינינו הבעש"ט ז"ע שאמר דלף ש"י בתחוב"ק באים ציוה"כ לבי כנישתא ולוחזן ככלבין הו לנו חיים הב לנח מזונא מ"מ בזמן הזה מותר להחפלה על פרנסה כיון שהוא לורך גבוה יח' וכן כתבו בשם הקדוש מבר"פ מקארען ז"ע שהקפיד על מי שאינו מתפלל על פרנסה צימים האלו ובפרט צימים האלו בלוק העמים בעוה"ר (וכן נמלא בם כחר שם טוב לרבינו הקדוש הבעש"ט ז"ע בדרושו לר"ה כי צומה"ז הוא פרנסה לרכי גבוה. וכבר מרומ ג"כ בחיקוני זיה"ק בהקדמה עי שנין דעניותא דגלות בתראה מאן יביל למיקים בהם. הש"י ירחם) וזהו חכין לך הדרך" (שהוא דרך תשובה בחודש הזה) חכין דגנס כי כן חכיו" (מנקהים מהש"י שיכין דגנס השפעת דגן ותירוש ופרנסה בהרצבה כי כן חכיו" ותחסד העולם כי אי אפשר בלא זה) חכין לבס חקשיב אזיך (שע"ז) יהי לנו הכנות לב צרור ומוח להחפלה וללמוד כראוי ותקשיב שיה שפחותיו כשיה"י בלי עירוב ודאגות מחשבות פרנסה) הש"י ימחנו:

ח. א"י על המסורה כל דהנה כונת אלול בהנותן בים דרך מבואר ב"פ י"ל ג' דרך ע"י"ש. וכהנה להבין הענין בדרך עבודותינו בחדש הזה המיוסד לתשובה וקול דודי דופק ובאמת ל"ל בתחלה ההתמוררות מאתנו בנחי"י א"י יודוי יודוי ל"י אך גם מה שמתפורר אהנו לתשובה הוא מאת הש"י הנותן כליות ולב ויולר כל המימות וכל העמוד יב"ק יחוד יצרכה

או יאמר
י"י כ"ל)
י"י שם
דעותיה
וכעלו ה
נמשך הש
שמי"ח

שב אלינו ראשון והוא מתקרב אלינו תחלה, והיינו קראוהו בהיותו קרוב שהוא מתקרב אלינו.

ובזה יתפרש, "לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים", ומכיון שיש לנו בושת הפנים נמצא שאנו מתביישים לעשות תשובה וכדברי הפסיקתא, וא"כ יש לנו לכאורה התנצלות שלא לשוב בתשובה כי מתביישים אנו, אולם על זה משיבים, מה נתאונן מה נאמר ומה נדבר ומה נצטדק, שאין לנו שום הצטדקות ואמתלא שלא לשוב בתשובה, כי בכל אופן נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה אליך, שמוכרחים אנו לשוב אליך, שהרי ימינך פשוטה לקבל שבים, שהרי הקב"ה שב אלינו ראשון בתשובה, והוא אשר פושט ידו. לנו להתקרב אליו, וא"כ אין מקום להתבייש ועל כן בהכרח ונשובה אליך.

פירוש הפסוק אשר לו הים והוא עשהו

"אשר לו הים והוא עשהו ויבשת ידיו יצרו" (תהלים צ"ה ה). י"ל עפ"י דאיתא ביהושלמי (ע"פ"ג ה"א) שאף עובדי עבודה זרה מודים שהעבודה זרה אין לה שליטה בים אלא ביבשה, אבל הקב"ה שליט בים וביבשה. ועפ"ז פירש שם בהגהות ציון

ויהושלים מה שנאמר לה' הארץ ומלואה תבל ויושבי בה. פי הוא על ימים יסדה" (תהלים כ"ד א-ב), דלכאורה מה נתינת טעם הוא זה, ולדברי הירושלמי אתי שפיר, דכיון שהארץ ומלואה על ימים יסדה, ועל הימים הלא הכל מודים שאין לשום נברא שליטה עליו זולת הקב"ה, והרי כל העולם על ימים עומד, אם כן על כרחך כי לה' הארץ ומלואה עכדפח"ח. ולדרך זו יתפרש "אשר לו הים והוא עשהו", דכיון דהכל מודים שהים הוא של הקב"ה ורק הוא עשהו, מזה מוכרח כי גם "ויבשת ידיו יצרו".

בענין שם הוי"ה שבי"ג מדות שנכפל

ה' ה' א' רחום וחנון. בגמרא ראש השנה (יז:), ה' ה' אני הוא קודם שיחטא האדם ואני הוא לאחר שיחטא האדם ויעשה תשובה. וכתב הרא"ש ז"ל, ואם תאמר מה צריך האדם למדת הרחמים קודם שיחטא, וי"ל אע"פ שגלוי וידוע לפניו שסופו לחטוא מתנהג עמו במדת הרחמים באשר הוא שם. אי נמי קודם שיחטא בעבודה זרה, ואע"פ שכבר חשב לעבודה ומחשבת עבודה זרה הקב"ה מצרפה למעשה (קידושין לט:) כדכתיב (יחזקאל י"ד ה) למען תפוש את בית ישראל

בלבם, אפילו הכי מו הרחמים קודם שיחטא המחשבה עם המעש נתנאל שם הביא להקי דאמרו בחולין (קמב.), ח אומר בכבוד אב ואם למען יאריכון ימיך וגו' (תצא כ"ב ז) למען ייטב י אביו עלה לבירה והבא ושלא את האם ולקח א נפל ומת, היכן אריכות טובתו של זה, אלא ל בעולם שכולו ארוך ולמ שכולו טוב, ופריך ודי ומשני ר' יעקב מעשה ד מהרהר בעבירה הוה, רעה אין הקב"ה מצרפ ודילמא מהרהר בעבודת הרא"ש ז"ל מה הקש בע"ז הוה, הא לדבריו במחשבת ע"ז אין המד אם לאחר שעשה מעו עשה מעשה

ולענ"ד נראה ליישב, עבודה זרה ענ כשחשב לעבוד, דהא יהיה לך אלהים אחרני